

ROMÂNIA
JUDEȚUL BRĂILA
MUNICIPIUL BRĂILA
CONSILIUL LOCAL MUNICIPAL BRĂILA

HOTARAREA NR. 79

din 27.02.2026

Privind: Menținerea formei de organizare a persoanei juridice care administrează Zona Liberă Brăila - *Regia Autonomă „Administrația Zonei Libere Brăila”*.

CONSILIUL LOCAL MUNICIPAL BRAILA

La inițiativa Primarului Municipiului Brăila;

Având în vedere referatul de aprobare al inițiatorului, înregistrat sub nr. 32052/20.02.2026, precum și adresa nr. 594/04.02.2026 a Regiei Autonome „Administrația Zonei Libere Brăila”, înregistrată la Primăria Municipiului Brăila sub nr. 19988/04.02.2026;

Văzând raportul comun de specialitate al Direcției Tehnice, Direcției Juridic Contencios Administrație Publică Locală și Instituției Arhitect Șef, înregistrat sub nr. 23949/10.02.2026, precum și avizul comisiei de specialitate nr. 5 din cadrul C.L.M. Brăila, înregistrat sub nr. 35751/26.02.2026;

În conformitate cu prevederile art. 8 alin. (1) din Legea nr. 84/1992 privind regimul zonelor libere, cu modificările și completările ulterioare, O.U.G. nr. 109/2011, privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr. 111/2016 pentru aprobarea O.U.G. nr. 109/2011, ale art. IV din Legea nr. 187/2023 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011, cu modificările și completările ulterioare, O.U.G. nr. 22/2025 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, precum și ale Legii nr. 187/2023 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, precum și pentru abrogarea unor dispoziții din acte normative, H.C.L.M. Brăila nr.346/25.06.2025;

În baza art. 129 alin. (1), alin. (2) lit. a) și alin. (3) lit. e) din O.U.G. nr. 57/2019, privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

În temeiul art. 139 alin. (1) coroborat cu art. 196 alin. (1) lit. a) din O.U.G. nr. 57/2019, privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

HOTARASTE:

Art.1 Se aprobă Studiul de impact și oportunitate privind reorganizarea *Regiei Autonome „Administrația Zonei Libere Brăila”* în societate pe acțiuni cu unic acționar Unitatea Administrativ – Teritorială Municipiul Brăila, conform *anexei*, parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.2 Se aprobă menținerea formei de organizare a persoanei juridice care administrează Zona Liberă Brăila - **Regia Autonomă „Administrația Zonei Libere Brăila”**.

Art.3 Prezenta hotărâre va fi dusă la îndeplinire de Primarul Municipiului Brăila, prin Direcția Tehnică, Direcția Juridic Contencios Administrație Publică Locală, precum și de către Regia Autonomă „Administrația Zonei Libere Brăila”, iar Secretarul General al Municipiului Brăila o va comunica celor interesați.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ,

DANIELA – ELENA RĂDULESCU

**CONTRASEMNEAZĂ
SECRETAR GENERAL,**

ION DRĂGAN

**ANDRONIU
CONSULTING**

**CONSULTANȚĂ
ȘI EVALUARE**

Brăila, str. Neagra nr.5, jud. Brăila
email: office@acos.ro
Mob: 0722.635.370

ANEXA

LA HELMI NR. 79/27.02.2026

STUDIU DE OPORTUNITATE

NR. 251230/30.12.2025

R.A. ADMINISTRATIA ZONEI LIBERE BRAILA	
INTRARE	NR. 569
IESIRE	NR.
ZIUA 02	LUNA 02 AN 2026

**Solicitant REGIA AUTONOMA
ADMINISTRATIA ZONEI LIBERE BRAILA**

**STUDIU DE IMPACT ȘI
OPORTUNITATE PRIVIND
REORGANIZAREA REGIEI
AUTONOME ADMINISTRAȚIA
ZONEI LIBERE BRĂILA ÎN
SOCIETATE PE ACȚIUNI, CU
UNIC ACȚIONAR UNITATEA
ADMINISTRATIV TERITORIALĂ**

Data întocmirii 30.12.2025

Cuprins

1.	PREZENTARE GENERALĂ.....	3
1.1.	Scop.....	3
1.2.	Contextul reorganizării.....	4
2.	SITUAȚIA ACTUALĂ A ACTIVITĂȚII.....	5
2.1.	Prezentarea Regiei Autonome Administrația Zonei Libere Brăila.....	5
2.2.	Date specifice.....	6
3.	DESPRE REORGANIZARE.....	10
3.1.	Exemple de întreprinderi publice care au preferat să rămână regii autonome	10
3.3.	Observații comune în aceste transformări.....	11
3.4.	Ce acte normative reglementează transformarea unei regii autonome în SA	11
3.5.	Pașii procedurali necesari pentru transformare.....	12
3.6.	Analiza fiscală a transformării.....	15
3.7.	Analiza repartizării profitului.....	18
4.	CADRUL LEGAL.....	23
5.	ANALIZA NECESITĂȚII ȘI OPORTUNITĂȚII ORGANIZĂRII.....	26
5.1.	Analiza tehnică.....	26
5.2.	Analiza legală.....	28
5.3.	Analiza economică	29
5.4.	Analiza economico-financiară.....	33
5.5.	Analiza din punct de vedere al protecției mediului.....	34
5.6.	Analiza de ordin social.....	36
5.7.	Care sunt principalele riscuri sociale ale reorganizării pentru angajați..	39
5.8.	Analiza investitorilor	41
6.	ANALIZA SWOT.....	44
7.	CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI.....	46

1. PREZENTARE GENERALĂ

1.1. Scop

În actualul context economic, întreprinderile publice dețin un impact semnificativ în economia națională astfel că, prin implementarea Reformei 9 – „Îmbunătățirea cadrului procedural de implementare a principiilor guvernantei corporative în cadrul întreprinderilor de stat”, prevăzută în cadrul Componentei 14 – Buna guvernanta din cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență, Guvernul României și-a asumat îndeplinirea câtorva ținte sau jaloane esențiale, prin care să se asigure o raliere cât mai apropiată de principiile Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), în scopul consolidării guvernantei corporative și creșterii profitabilității întreprinderilor publice.

Unul dintre instrumentele prin care se urmărește consolidarea guvernantei corporative îl constituie alinierea legislației relevante în materie, la principiile și politicile interne ale OCDE astfel că, prin Legea nr. 187/2023 de modificare a O.U.G. nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice și a noilor Norme de aplicare aprobate prin H.G. nr. 639/2023, se apreciază că au fost create premisele legislative și administrative, care să contribuie la creșterea eficienței operatorilor economici, dat fiind faptul că întreprinderile publice - regii autonome și societăți comerciale la care statul deține participații integrale sau majoritare - reprezintă un segment important al economiei naționale și, în consecință, lichiditatea, solvabilitatea și funcționalitatea acestora influențează stabilitatea economiei naționale.

Articolul IV, alin. (1) din Legea nr. 187/2023 pentru modificarea și completarea O.U.G. nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, prevede: „În termen de 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, întreprinderile publice existente, prevăzute la art. 2 pct. 2 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum a fost modificată și completată prin prezenta lege, cu excepția celor prevăzute la art. 1 alin. (6) care desfășoară în principal activități economice, se pot reorganiza de către autoritățile publice tutelare competente prin divizarea activităților de serviciu public de cele comerciale. Activitățile comerciale divizate vor fi organizate în societăți pe acțiuni sau în societăți cu răspundere limitată, potrivit prevederilor prezentei legi.”

Urmare colaborării dintre autoritatea publică tutelară și Consiliul de Administrație al Regiei Autonome „Administrația Zonei Libere Brăila, a fost analizată natura activităților desfășurate la nivelul întreprinderii publice prin raportare la legislația specială în materie,

fiind elaborate și aprobate prin Hotărârea Consiliului Local Brăila nr. 346/25.06.2025 - Planul de măsuri și Calendarul Planului de măsuri privind reorganizarea Regiei Autonome „Administrația Zonei Libere Brăila” în societate pe acțiuni, având ca unic acționar Unitatea Administrativ-Teritorială Municipiul Brăila.

În urma consultării pieței în vederea achiziționării serviciilor de consultanță având ca obiect elaborarea unui „Studiu de oportunitate/impact privind reorganizarea întreprinderii publice”, S.C. ANDRONIU CONSULTING S.R.L. a fost desemnată să elaboreze: „Studiu privind oportunitatea reorganizării Regiei Autonome Administrația Zonei Libere Brăila în societate pe acțiuni, având unic acționar Municipiul Brăila”

1.2. Contextul reorganizării

Reorganizarea Regiei Autonome „Administrația Zonei Libere Brăila” în societate pe acțiuni a fost pusă în discuție ca urmare a noilor prevederi privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, care vizează creșterea profitabilității acestor întreprinderi. Consiliul Local Municipal Brăila a aprobat un Plan de măsuri și un Calendar pentru reorganizarea RA „Administrația Zonei Libere Brăila” în societate pe acțiuni, cu unic acționar Municipiul Brăila..

AZL Brăila funcționează ca regie autonomă, sub autoritatea Consiliului Local Municipal, iar terenurile aflate în administrarea ei sunt în proprietatea publică a Municipiului Brăila. Regia are în administrare mai multe perimetre și încheie contracte de concesiune cu operatori economici, unele dintre acestea având o durată de 49 de ani, cu posibilitatea de prelungire

2. SITUAȚIA ACTUALĂ A ACTIVITĂȚII

2.1. Prezentarea Regiei Autonome Administrația Zonei Libere Brăila

Regia Autonomă „Administrația Zonei Libere Brăila” (R.A. AZL Brăila) este operatorul desemnat de Municipiul Brăila pentru administrarea și dezvoltarea Zonei Libere Brăila, un important pol logistic și industrial al Dunării maritime, cu rol strategic în facilitarea schimburilor comerciale internaționale și atragerii de investiții. Regia funcționează în baza legislației naționale privind zonele libere și a Hotărârii Guvernului nr. 330/1994, care a stat la baza înființării Zonei Libere Brăila ca zonă specială aflată sub supraveghere vamală, destinată operațiunilor de depozitare, prelucrare și tranzit de mărfuri.

Zona Liberă Brăila oferă un cadru competitiv pentru operatorii economici interesați să dezvolte activități de producție, logistică, servicii și comerț internațional, beneficiind de avantajele specifice regimului de zonă liberă. Prin amplasarea sa în imediata vecinătate a portului Brăila, cu acces direct la Dunăre, la rețeaua rutieră și feroviară, zona reprezintă o platformă multimodală potrivită atât pentru investitori locali, cât și pentru companii străine care vizează piețele din Uniunea Europeană și din regiunea Mării Negre.

Misiunea R.A. „Administrația Zonei Libere Brăila” este de a administra în mod profesionist și eficient infrastructura și terenurile din perimetrul Zonei Libere, de a răspunde cu seriozitate și promptitudine nevoilor clienților săi – agenții economici care operează în zonă – și de a crea un mediu de afaceri stabil, predictibil și competitiv. Regia urmărește dezvoltarea durabilă a zonei prin atragerea de investiții, diversificarea tipurilor de activități economice și creșterea gradului de valorificare a potențialului portuar și industrial al municipiului Brăila.

Viziunea instituției este consolidarea Zonei Libere Brăila ca un centru regional de afaceri și logistică, capabil să integreze fluxuri de mărfuri și servicii cu valoare adăugată ridicată și să contribuie semnificativ la dezvoltarea economică a municipiului și a întregii regiuni. De-a lungul a peste două decenii de funcționare, zona a reunit zeci de operatori economici și a susținut crearea a mii de locuri de muncă directe și indirecte, confirmând rolul său de catalizator pentru mediul de afaceri local.

Activitatea R.A. AZL Brăila se bazează pe un set de valori clare: orientarea către interesul public și „binele cel mai mare”, imparțialitatea în relația cu partenerii, deschiderea și transparența, raționalitatea în utilizarea resurselor, satisfacția clienților, experiența profesională și competența, precum și lucrul în echipă. Aceste principii stau la baza tuturor

deciziilor și definesc modul în care regia gestionează patrimoniul încredințat și interacționează cu operatorii economici, autoritățile publice și comunitatea locală.

R.A. „Administrația Zonei Libere Brăila” administrează terenuri și infrastructuri destinate activităților specifice zonelor libere, asigurând condițiile necesare pentru desfășurarea operațiunilor de depozitare, manipulare, producție și servicii conexe comerțului internațional. Regia încheie contracte de concesiune și închiriere cu operatorii economici, pune la dispoziție suprafețe de teren și spații adecvate și colaborează cu autoritățile vamale și alte instituții competente pentru respectarea regimului juridic și vamal aplicabil.

Pentru a garanta un nivel ridicat de profesionalism și conformitate cu standardele internaționale, R.A. AZL Brăila are implementat un Sistem Integrat de Management care include standarde de calitate și securitate și sănătate în muncă, fiind certificată conform ISO 9001 și ISO 45001. Acest sistem asigură o gestionare riguroasă a proceselor interne, o monitorizare continuă a performanțelor și îmbunătățirea permanentă a serviciilor oferite operatorilor din zonă.

Regia funcționează în regim de guvernare corporativă, sub autoritatea Municipiului Brăila, având un Consiliu de Administrație și o conducere executivă responsabilă de implementarea strategiei de dezvoltare și de respectarea indicatorilor de performanță stabiliți. Activitatea este supusă raportării periodice către autoritatea tutelară, prin prezentarea rapoartelor anuale privind situația economică, investițiile, nivelul ocupării terenurilor și evoluția relațiilor contractuale cu operatorii economici.

Prin întreaga sa activitate, R.A. „Administrația Zonei Libere Brăila” își asumă rolul de partener de încredere pentru mediul de afaceri, contribuind la promovarea municipiului Brăila ca destinație atractivă pentru investiții și la valorificarea poziției sale strategice pe coridorul dunărean. Regia își propune să continue modernizarea infrastructurii, să diversifice portofoliul de activități găzduite în zonă și să consolideze colaborarea cu autoritățile locale, naționale și europene, în beneficiul comunității și al economiei regionale.

2.2. Date specifice

Prin H.G.R. nr. 1222/2003 Regia Autonomă „Administrația Zonei Libere Brăila” a trecut din subordonarea Ministerului Transporturilor sub autoritatea Consiliului Local Municipal Brăila.

Regia Autonomă „Administrația Zonei Libere Brăila” administrează o suprafață de 110,40 ha, inclusă în intravilanul Municipiului Brăila, compusă dintr-un număr de 4 perimetre, amplasate în zona centrală a orașului cât și în zonele industriale, astfel:

Perimetrul 1 în suprafață totală de 67,5 ha, din care 24,9 ha sunt ocupate de pădure, fond forestier al statului român. Diferența de 42,6 ha este un teren cu acces la Dunărea maritimă cu un cheu funcțional de 150 ml, în continuarea acestuia fiind în curs de dezvoltare etapa a II-a de dezvoltare port, 350 ml.

Suprafața concesionată în Perimetrul 1 este de 20,95 ha.

Dotări:

- PT 2 x 1000 kVA + 250 kVA
- Cale ferată proprie încadrată la sistemul național
- Macarale portuare
- Rețea apă
- Acces la DN Râmnicu Sărat – Tulcea

Perimetrul 2, în suprafață de 34,30 ha, parțial împrejmuit, este situat în zona de sud a Municipiului Brăila, având un puternic potențial de dezvoltare al zonei.

Suprafața concesionată în Perimetrul 2 este de 27,92 ha.

Dotări:

- PT 1 x 1000 kVA + 250 kVA
- Aducțiune apă potabilă
- Canalizare
- Iluminat perimetral
- Acces la D.E. Brăila – Slobozia și Șoseaua de Centură, care permite accesul din toate direcțiile.

Perimetrul 3, situat în zona centrală a Municipiului Brăila, în apropierea malului Dunării, cu o suprafață de 8,30 ha în documente, 7,80 ha real măsurat, este destinat depozitărilor dar și producției ușoare, fiind localizat în zona vechilor magazii din perioada interbelică a Portului Brăila.

Suprafața concesionată în Perimetrul 3 este de 4,77 ha.

Dotări:

- Energie electrică
- Aducțiune apă
- Canalizare
- Iluminat perimetral

- Perimetrul 4, situat în nordul Municipiului Brăila, cu o suprafață de aproximativ 4 ha, cu acces la Dunărea maritimă prin intermediul unui cheu perez în lungime de 110 ml.

Dotări:

- Energie electrică
- Clădiri
- Rețea apă
- Cale ferată
- Acces la DN Râmnicu Sărat-Tulcea
- PT 400 kVA

Regia Autonomă „Administrația Zonei Libere Brăila” deține în proprietate privată două corpuri de clădire, aflate în zona centrală a Municipiului Brăila, pe care le utilizează pentru activități administrative, dar și în vederea obținerii de venituri suplimentare din închiriere birouri și o sală de conferințe.

Numărul total de salariați la data de 31.12.2024 este de 37, din care:

- conducerea executivă - 1 persoană: director adjunct (contract de muncă suspendat);
- personal TESA: 16 persoane, din care 3 contracte de muncă;
- alte categorii: 20 persoane.

Conducerea executivă este formată din director general și director economic (contracte de mandat)

Principalele activități (cu pondere importantă în venitul total) conform datelor din bilanțul pe anul precedent:

Execuție BVC – Tipul venitului din exploatare – Cf. Bilanț 31.12.2024 (lei)

- Concesiune - 4.034.476
- Închiriere - 348.439
- Venituri din taxe de acces - 790.303
- Venituri din licențe - 436.673
- Venituri din permise navale - 791.367
- Venituri din refurnizare de utilități - 8.502
- Venituri din refacturare taxe clădiri/terenuri - 376.565
- Alte venituri - 170.452

Activul net contabil la data de 31.12.2024

Elemente de activ – 31.12.2024

Total active imobilizate nete – 22.352.124

Imobilizări necorporale – 580

Construcții – 4.333.838

Terenuri – 63.263

Instalații tehnice și mașini – 339.122

Mobilier – 1.016

Imobilizări corporale în curs – 17.614.305

Imobilizări financiare – 0

Total active circulante nete – 6.767.298

Total activ net contabil – 29.119.422

Situația obligațiilor bugetare ale regiei

Situația obligațiilor de plată la bugetul de stat și bugetul local la 31.12.2024

Obligația de plată – Suma (lei)

- *Contribuții + impozit salarii – 106.176*
- *TVA – 64.499*
- *Impozit profit – 48.786*
- *Taxe și impozite locale – 0*
- *Altele – 0*

Contractele aflate în derulare la data de 31.12.2024:

- *Contracte de concesiune: 47*
- *Contracte închiriere teren: 11*
- *Contracte închiriere birou: 45*
- *Contracte închiriere panou publicitar: 2*
- *Contracte prestări servicii cu operatori portuari: 20*
- *Contracte furnizare utilități: 50*

3. DESPRE REORGANIZARE

3.1. Exemple de întreprinderi publice care au preferat să rămână regii autonome

- Pentru Regia Autonomă Aeroportul Iași se constată îndeplinirea condițiilor legale pentru a rămâne regie autonomă și nu se dispune, prin această hotărâre, transformarea ei în societate comercială – HCJ Iași 195/2025;
- Consiliul de Administrație al Regiei Autonome „Administrația Zonei Libere Curtici-Arad” a decis, prin Hotărârea nr. 22/04.XII.2025, menținerea formei actuale de organizare, iar raportul propune ca autoritatea tutelară (CJ Arad) să își exprime acordul în același sens. Raportul de specialitate nr. 29.473/12.12.2025 însoțește proiectul de hotărâre prin care CJ Arad își dă acordul pentru menținerea formei actuale de organizare a Regiei Autonome „Administrația Zonei Libere Curtici-Arad”, nu transformarea ei în SA. Raportul arată că, în urma derulării Planului de măsuri și a consultărilor prevăzute în calendarul aprobat anterior, nu s-a conturat necesitatea sau oportunitatea transformării regiei autonome în societate pe acțiuni până la termenul-limită 31.12.2025 prevăzut de Legea 187/2023.

3.2. Exemple de transformări din RA în S.A.

- Administrația Zonei Libere Giurgiu a fost reorganizată din regie autonomă în societate comercială pe acțiuni, cu acționar unic Consiliul Județean Giurgiu, prin hotărâre a acestuia. Societatea pe acțiuni a preluat activitatea de administrare a zonei libere, contractele de concesiune și închirierile de teren, cu obiect de activitate specific zonelor libere
- Regia Autonomă de Transport București (RATB) → Societatea de Transport București STB SA (2018), cu preluarea integrală a activului și pasivului RATB și capital social inițial de 129,2 milioane lei, acționari Municipiul București și Județul Ilfov.
- Regia Autonomă de Drumuri și Poduri Constanța → societate pe acțiuni cu asociat unic UAT Constanța, reorganizare aprobată prin hotărâre a Consiliului Județean, cu preluarea patrimoniului și a contractelor în derulare.

Mai vechi:

- *Regia Autonomă a Domeniului Public Turda → SC Domeniul Public Turda SA, cu capital social constituit în natură (active fixe și circulante), preluarea personalului și a tuturor drepturilor și obligațiilor regiei.*
- *Regia Autonomă de Radiocomunicații → Societatea Națională de Radiocomunicații SA (RADIOCOM), momentul aniversar 2018 marcând 20 de ani de la transformarea din regie autonomă în societate pe acțiuni, folosit frecvent ca exemplu de transformare în companie națională.*

3.3. Observații comune în aceste transformări

- *Forma de reorganizare este „transformarea” regiei în SA, fără lichidare, cu preluarea universală a activelor, pasivelor, contractelor și personalului.*
- *Autoritatea publică rămâne, de regulă, acționar unic sau majoritar (UAT / stat), iar bunurile din domeniul public rămân în proprietatea publică și sunt date în administrare sau concesiune societății.*
- *Actele de transformare stabilesc detaliat: denumirea SA, capitalul social, structura acționariatului, obiectul principal de activitate și regulile de preluare a personalului și a contractelor existente*
- *Acționarul (CJ sau CL) rămâne, de regulă, unic sau majoritar, păstrând controlul asupra administrării zonei libere.*

3.4. Ce acte normative reglementează transformarea unei regii autonome în SA

Transformarea unei regii autonome în societate pe acțiuni este reglementată de un „pachet” de acte normative, dintre care importante sunt Legea nr. 15/1990, OUG nr. 30/1997 și Legea societăților nr. 31/1990. Acestea se completează cu actul de aprobare a OUG nr. 30/1997 și cu alte acte normative de modificare a Legii nr. 15/1990.

Acte normative de bază

- *Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, inclusiv completările ulterioare (art. 17 și art. 171 privind posibilitatea reorganizării regiilor autonome ca societăți pe acțiuni).*

- *Legea societăților nr. 31/1990, republicată, care reglementează regimul societăților pe acțiuni (constituire, funcționare, organe de conducere, capital social etc.).*

Norme speciale privind reorganizarea

- *OUG nr. 30/1997 privind reorganizarea regiilor autonome, care stabilește că acestea pot fi reorganizate ca societăți comerciale sau pot fi dizolvate și lichidate, și reglementează preluarea drepturilor și obligațiilor de către societățile nou-create.*
- *Legea nr. 207/1997 pentru aprobarea OUG nr. 30/1997, care confirmă și detaliază efectele reorganizării (preluarea drepturilor și obligațiilor de către societățile rezultate).*

Completări ale Legii 15/1990

- *Ordonanțe de urgență de completare a Legii nr. 15/1990 (de exemplu, OUG pentru introducerea art. 171, care prevede expres că „regiile autonome pot fi reorganizate ca societăți pe acțiuni, în conformitate cu Legea societăților nr. 31/1990”, prin hotărâre de Guvern sau, după caz, prin hotărâre de consiliu local/consiliu general).*
- *Versiunile actualizate/ consolidate ale Legii nr. 15/1990 (inclusiv prin republicări sau actualizări neoficiale) trebuie verificate pentru forma în vigoare a articolelor privind reorganizarea.*

Alte repere juridice utile

- *Jurisprudența Curții Constituționale cu privire la natura juridică a operatorilor rezultați din reorganizarea regiilor autonome (ex. Decizia nr. 249/2018, care clarifică faptul că operatorul nou-înființat prin transformare are un regim particular față de o „simplă” societate pe acțiuni).*
- *Hotărârile de Guvern sau de consiliu local/județean prin care s-au făcut transformări similare (acte individuale, dar utile ca model de aplicare a cadrului normativ menționat)*

3.5. Pașii procedurali necesari pentru transformare

Transformarea unei regii autonome în societate pe acțiuni (SA) este o operațiune de reorganizare care se face printr-un act administrativ (hotărâre) al organului de

înființare (ex. consiliu local/județean), urmată de înregistrarea societății la Oficiul Național al Registrului Comerțului (ONRC)

Adoptarea hotărârii de transformare

Primul pas este adoptarea unei hotărâri de către organul de înființare al regiei (de exemplu, Consiliul Local Municipal sau Consiliul Județean):

- Se emite o hotărâre prin care se aprobă transformarea regiei autonome în societate pe acțiuni, cu unic acționar autoritatea publică (ex. municipiul/județul).
- Hotărârea trebuie să cuprindă cel puțin:
 - Denumirea viitoarei societăți (ex. SC Domeniul Public Turda SA).
 - Obiectul de activitate principal și secundar.
 - Capitalul social (în natură, reprezentat de patrimoniul regiei) și valoarea nominală a acțiunilor.
 - Prevederea că societatea preia toate drepturile și obligațiile regiei autonome (contracte, angajați, litigii, datorii, avize).
- În cazul regiilor de interes național, hotărârea este aprobată de ministerul de resort; pentru cele locale, de autoritatea locală (ex. consiliu local).

Elaborarea actului constitutiv și a statutului

Pe baza hotărârii de transformare, se întocmesc actele constitutive ale societății:

- Actul constitutiv – documentul prin care se înființează societatea, care trebuie să conțină:
 - Denumirea societății (cu abrevierea „SA”).
 - Sediul social.
 - Obiectul de activitate.
 - Capitalul social și valoarea nominală a acțiunilor.
 - Numele și calitatea acționarului unic (ex. Municipiul Brăila).
- Statutul societății – reglementează funcționarea SA (structura de conducere, adunarea generală, consiliul de administrație, directorat, cenzori etc.).

Preluarea patrimoniului și a capitalului social

Patrimoniul regiei autonome devine capitalul social al societății:

- Capitalul social se constituie în natură, prin aportul patrimoniului regiei (active fixe și circulante, minus datorii).
- Se întocmește o situație financiară de la data transformării, care stă la baza evaluării patrimoniului.

- Hotărârea de transformare trebuie să cuprindă și lista bunurilor care formează aportul în natură (cu excepția celor concesionate).

Înregistrarea la Oficiul Național al Registrului Comerțului (ONRC)

Societatea trebuie înregistrată la ONRC pentru a dobândi personalitate juridică:

- Se depune la ONRC un dosar care conține, în principal:
 - Cererea de înregistrare (formular tip).
 - Hotărârea de transformare a regiei în SA (original).
 - Actul constitutiv și statutul societății (original).
 - Situația financiară a regiei care stă la baza constituirii capitalului social.
 - Lista bunurilor care formează aportul în natură.
 - Actele de identitate ale administratorilor/directorilor.
 - Dovada plății tarifului legal și a taxei de publicare în Monitorul Oficial.
- După înregistrare, ONRC emite certificatul de înregistrare și publică în Monitorul Oficial actul constitutiv și hotărârea de transformare.

Publicitatea în Monitorul Oficial

Publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, este obligatorie:

- Se publică integral sau în extras:
 - Hotărârea de transformare a regiei în SA.
 - Actul constitutiv al societății.
- De la data publicării, transformarea este opozabilă față de terți.

Înregistrarea fiscală și la alte autorități

După înregistrarea la ONRC, se fac înregistrările la autoritățile de specialitate:

- Înregistrare la ANAF – ca platitor de impozit pe profit, TVA (dacă este cazul) și contribuții sociale.
- Înregistrare la Registrul comerțului – pentru coduri CAEN, dacă nu sunt deja în actul constitutiv.
- Înregistrare la ITM – pentru evidența angajaților și a locurilor de muncă.
- Înregistrare la autoritățile locale – pentru impozitele și taxele locale (clădiri, terenuri, activități).

Preluarea angajaților și a contractelor

Societatea preia automat relațiile juridice ale regiei:

- *Contractele de muncă – angajații trec la societate fără întrerupere de raport de muncă; se emit ordine de personal pentru preluarea posturilor.*
- *Contractele comerciale – se preiau toate contractele (de concesiune, închiriere, prestări de servicii etc.) fără necesitatea reîncheierii lor.*
- *Avizele, autorizațiile și licențele – societatea devine titularul acestora, iar pentru unele poate fi necesară actualizarea numelui la autoritatea emitentă.*

Actualizarea contabilității și a evidențelor

În contabilitate și evidențe se fac următoarele operațiuni:

- *Se închide contabilitatea regiei la data transformării și se întocmește bilanțul de transmitere.*
- *Se deschide contabilitatea societății pe baza patrimoniului preluat și a capitalului social.*
- *Se actualizează evidențele tehnice (mijloace fixe, stocuri, clienți, furnizori) cu denumirea și codul nou al societății.*

Comunicarea și punerea în aplicare

Ultimul pas este punerea în aplicare a hotărârii:

- *Se comunică transformarea tuturor partenerilor (concesionari, furnizori, clienți, autorități) prin scrisori oficiale.*
- *Se actualizează semnătura, ștampila, site-ul web, contractele și toate documentele cu noua denumire și cod fiscal.*
- *Se numesc sau confirmă administratorii/directorii societății, în baza hotărârii de transformare și a statutului.*

3.6. Analiza fiscală a transformării

Diferențele și asemănările fiscale dintre regie autonomă și S.A. vizează impozitul pe profit, TVA-ul, distribuirea profitului și regimul contabil, cu impact semnificativ pentru analiza oportunității reorganizării (de exemplu RA AZL în S.A.)

Regimul impozitelor directe

- *Impozit pe profit – atât regia autonomă, cât și S.A. datorează impozit pe profit potrivit Codului fiscal, cu o cotă standard de 16% aplicată profitului impozabil (rezultatul fiscal ajustat).*

- Regiile autonome cu capital de stat/UAT au și obligații suplimentare de vărsăminte la buget conf. OG nr. 64/2001 (minimum 50% din profit net), pe când S.A.-urile nu sunt sub acest regim specific – profitul net se distribuie la libera decizie a asociațiilor (prin dividende), cu plata impozitului pe dividende de 16% începând cu 1 ianuarie 2026.
- S.A.-urile private pot accesa, în condiții stricte, opțiunea de impozitare în regimul microîntreprinderii (cotă unică de impozit pe venit de 1% din 2026), opțiune nedisponibilă regiilor autonome.

TVA și alte taxe

- Atât regia autonomă, cât și S.A. sunt persoane impozabile pentru TVA, cu aceleași cote și obligații de raportare, în măsura în care realizează operațiuni taxabile și îndeplinesc plafonul de înregistrare sau opțiunea voluntară.
- Taxele și impozitele locale (clădiri, terenuri, autovehicule) se aplică similar ambelor forme juridice, deși regiile autonome pot beneficia de regimuri derivate din natura bunurilor (bunuri publice sau bunuri ale domeniului privat al UAT).

Regimul contabil și raportarea

- Ambele țin contabilitate în partidă dublă și depun situații financiare anuale (bilanț, cont de profit și pierdere, note explicative) conform legislației contabile și, pentru unele regiile, dispozițiilor OG 26/2013 privind disciplina financiară.
- Regiile autonome au obligații specifice privind bugetele de venituri și cheltuieli aprobate și indicatori economico-financiarți ce trebuie respectați (profit brut, cheltuieli, plăți restante), în timp ce S.A.-urile gestionează rezultatul și cash-flow fără asemenea constrângeri legale de țintă.

Distribuirea profitului și relația cu acționarul/asociația

- Pentru regiile autonome cu capital majoritar de stat/UAT, OG 64/2001 prevede o cvasi-obligație de repartizare a profitului net, prin vărsăminte la buget (cel puțin 50%), dividende sau transfer la rezerve specifice.
- În S.A., asociații decid asupra repartizării profitului net (dividende, alte repartizări sau menținerea de rezerve), diferența fiind impozitată prin impozitul pe dividende plătit de asociat. Dacă asociat este o persoană juridică (de exemplu UAT), dividendul intră în veniturile acesteia, cu efecte fiscale distincte (posibilă deducere/impozitare ulterioară în funcție de statutul asociatului).

Aspect	Regie autonomă	S.A.
Impozit pe profit	16% din profit impozabil	16% din profit impozabil sau, în condiții restrictive, impozit pe venit 1% - regim micro
Vărsăminte/dividende	Vărsăminte la buget (min. 50% din profit net) per OG 64/2001	Dividende la libera decizie a asociaților; impozit pe dividende 16%
TVA	Persoană impozabilă, cote standard	Persoană impozabilă, cote standard
Regim contabil	Partidă dublă + BVC cu indicatori specifici (OG 26/2013)	Partidă dublă, raportare standard
Flexibilitate profit	Redusă - constrângerile OG 26/2013 și OG 64/2001	Ridicată - decizia asociaților

Asemănări esențiale

- *Ambele sunt plătitoare de impozit pe profit (16%) și intră în sfera de aplicare a principiilor Codului fiscal, inclusiv ajustări pentru cheltuieli nedeductibile, recuperarea pierderilor fiscale (pe 5 ani, cu limitare la 70% din profitul impozabil începând cu 2024) și respectarea regulilor de prețuri de transfer pentru tranzacțiile cu persoane afiliate.*
- *Tratamentul fiscal al TVA, accizelor și taxelor locale este identic în principiu, cu diferențe doar în cazuri particulare legate de natura activității sau a bunurilor administrate.*

Dacă dorești un exemplu comparativ numeric pe baza unui rezultat contabil (de exemplu 1.000 mii lei profit net) pentru RA AZL Brăila vs. S.A. cu acționar UAT, pot calcula impactul fiscal concret: impozit pe profit, vărsăminte la buget vs. dividende și cota finală care rămâne disponibilă pentru reinvestire/finanțare.

Regiile autonome nu au un regim „propriu” de contribuții sociale diferit de restul angajatorilor, dar li se aplică aceleași contribuții obligatorii pentru salarii (CAS, CASS, CAM) plus constrângeri suplimentare de politică salarială prin OG nr. 26/2013.

Contribuțiile sociale obligatorii

Pentru salariații unei regii autonome se datorează, ca regulă generală, aceleași contribuții ca pentru orice angajator:

- CAS (contribuția de asigurări sociale – pensii): 25% din baza de calcul, reținută de la salariat și virată de angajator.
- CASS (contribuția de asigurări sociale de sănătate): 10% din baza de calcul, reținută de la salariat.
- CAM (contribuția asiguratorie pentru muncă): 0,3% din baza de calcul, datorată integral de angajator (inclusiv regii autonome).

Aceste contribuții se calculează, declară și plătesc lunar, până la termenul general (data de 25 a lunii următoare), indiferent dacă angajatorul este regie autonomă, societate comercială sau altă entitate.

Particularități legate de statutul de regie autonomă

- Regiile autonome sunt operatori economici cu capital de stat/UAT și intră sub incidența OG nr. 26/2013, care limitează creșterile cheltuielilor de natură salarială (inclusiv contribuțiile aferente) în funcție de indicatorii economico-financiar din bugetul de venituri și cheltuieli (rezultat brut, plăți restante, productivitate).
- Cheltuielile cu salariile și cu contribuțiile sociale aferente sunt încadrate în categoria „cheltuieli de natură salarială” și trebuie programate și executate în limitele aprobate prin BVC; nerespectarea poate atrage sancțiuni sau obligativitatea de corecție a bugetului.

Alte elemente relevante

- Regiile autonome intră sub regulile generale privind impozitul pe venit din salarii (10%) și tratamentul facilităților salariale, la fel ca angajatorii privați.
- Obligațiile privind înregistrarea ca plătitor de salarii pe puncte de lucru (de exemplu, pragul minim de un salariat la punct de lucru, aplicabil din 2026) se aplică și regiilor autonome, la fel ca firmelor și instituțiilor publice.

Dacă ai în vedere o regie autonomă concretă (de exemplu RA Administrația Zonei Libere), pot detalia cum se reflectă contribuțiile sociale în BVC (cheltuieli de personal, plafon OG 26/2013) și în costul total al muncii față de un S.A..

3.7. Analiza repartizării profitului

La regia autonomă nu există „dividende” propriu-zise către un asociat, ci vărsăminte obligatorii din profit la bugetul statului/UAT, în timp ce la S.A. dividendele sunt plăți către asociați, mult mai flexibile, dar impozitate direct la nivelul acestora.

Regie autonomă – vărsăminte la buget

- Regiile autonome repartizează profitul potrivit OG nr. 64/2001: după constituirea rezervelor, minimum 50% din profitul net trebuie virat ca vărsăminte la bugetul de stat sau local, în funcție de subordonare.
- Pentru unele exerciții financiare, Guvernul a impus cote mai mari (până la minimum 90% din profitul net) ca vărsăminte/dividende pentru entitățile cu capital de stat.
- Suma virată la buget nu este „dividend” în sensul societar, ci venit bugetar al autorității publice; nu se pune problema unui impozit pe dividende la nivelul bugetului, ci doar a impozitului pe profit plătit de regie înainte de repartizare.

S.A. – dividende către asociați

- La S.A., profitul net (după impozitul pe profit sau impozitul pe venitul micro) se poate distribui către asociați sub formă de dividende, proporțional cu participația la capital, pe baza hotărârii adunării asociaților.
- Începând cu distribuțiile făcute de la 1 ianuarie 2026, impozitul pe dividende este 16% (față de 10% anterior), reținut la sursă de societate, indiferent dacă S.A. este micro sau plătitor de impozit pe profit.
- Pentru beneficiarii persoane fizice, dacă totalul dividendelor încasate depășește anumite plafoane, se datorează și CASS suplimentar, peste impozitul de 16%.

Tabel sintetic – regie autonomă vs. S.A.

Element	Regie autonomă	S.A.
Noțiune	Vărsăminte la buget (nu dividende)	Dividende către asociați
Bază de calcul	Profit net după impozit pe profit	Profit net după impozit pe profit/venit
Cotă minimă către „proprietar”	Min. 50% din profit net, uneori 90% prin acte speciale	Stabilită de asociați (poate fi 0%–100%)
Destinație sumă	Buget de stat/local (venit bugetar)	Persoane fizice/juridice asociate
Impozit pe dividende	Nu se aplică – nu există dividend, ci vărsământ la buget	16% impozit pe dividende din 2026, reținut de S.A.
Regim decizional	Puternic normat prin OG 64/2001 și acte anuale	Largă libertate a asociaților, în limitele legii

Consecințe practice

- La regie autonomă, statul/UAT „extrage” o cotă mare și rigidă din profit direct la buget, ceea ce limitează capacitatea de reinvestire și transformă profitul într-un instrument bugetar.
- La S.A., chiar și când asociat este UAT sau statul, profitul ajunge mai întâi ca dividend la asociat (impozitat 16%), apoi acesta decide cum îl utilizează în bugetul propriu, ceea ce introduce un nivel suplimentar de impozitare, dar și mai multă flexibilitate în politica de dividende și rezerve.

Exemplu numeric

Iau același profit contabil înainte de impozit (1.000.000 lei) și compar ce ajunge efectiv la „proprietar” și cât poate rămâne pentru investiții, la regie autonomă vs. S.A., în 2026.

Ipoteze comune

- Profit contabil brut (înainte de impozit pe profit): 1.000.000 lei.
- Cota impozit pe profit: 16%.
- Nu luăm în calcul rezerve legale și alte rezerve (le presupunem zero, ca să se vadă clar diferența pe distribuire).

Rezultat după impozit pe profit (comun ambelor):

- Impozit pe profit: $1.000.000 \times 16\% = 160.000$ lei.
- Profit net rămas: 840.000 lei.

Regie autonomă (vărsăminte la buget)

Presupunem aplicarea regulii standard din OG 64/2001: minimum 50% din profitul net se varsă la buget.

- Profit net: 840.000 lei.
- Vărsăminte obligatorii la buget (minim 50%):
 - $840.000 \times 50\% = 420.000$ lei.
- Suma rămasă în regie (pentru rezerve, investiții etc.):
 - $840.000 - 420.000 = 420.000$ lei.

Dacă prin acte speciale s-ar impune 90% vărsăminte la buget (situație întâlnită în anumiți ani pentru entități de stat):

- $840.000 \times 90\% = 756.000$ lei la buget.
- Rămas în regie: 84.000 lei.

Nu există impozit pe dividende, deoarece suma de 420.000/756.000 lei este venit bugetar al statului/UAT, nu dividend.

S.A. cu acționar UAT (dividende)

Presupunem că S.A.-ul distribuie 100% din profitul net ca dividende către asociatul unic (UAT).

- Profit net: 840.000 lei.
- Dividend brut: 840.000 lei.
- Impozit pe dividende (cotă 16% din 2026):
 - $840.000 \times 16\% = 134.400$ lei.
- Dividend net încasat de UAT:
 - $840.000 - 134.400 = 705.600$ lei.

Dacă S.A. decide să distribuie doar 50% din profit net:

- Dividend brut: $840.000 \times 50\% = 420.000$ lei.
- Impozit pe dividende: $420.000 \times 16\% = 67.200$ lei.
- Dividend net la UAT: 352.800 lei.
- Profit nedistribuit, rămas în firmă pentru investiții/rezerve:
 - $840.000 - 420.000 = 420.000$ lei.

Compararea rezultatelor

Situație	Ce primește bugetul/UAT	Ce rămâne în entitate pentru investiții
Regie autonomă – 50% vărsăminte	420.000 lei (vărsăminte buget)	420.000 lei în regie
Regie autonomă – 90% vărsăminte	756.000 lei (vărsăminte buget)	84.000 lei în regie
S.A. – 100% dividende	705.600 lei dividend net la UAT (după impozit 16%)	0 lei (tot profitul distribuit)
S.A. – 50% dividende	352.800 lei dividend net la UAT	420.000 lei în S.A.

Observații sintetice:

- La același profit brut, dacă se aplică doar regula de 50% din OG 64/2001, regia virează mai puțin la buget/UAT (420.000 lei) decât un S.A. care distribuie 100% profit (705.600 lei net), dar nu „pierde” impozit pe dividende.

- Când se impun cote de 90% la regii, fluxul către buget ajunge mai mare (756.000 lei) decât la S.A. chiar cu 100% dividende (705.600 lei), însă regia rămâne aproape fără resurse pentru reinvestire.
- S.A. oferă flexibilitate: acționarul (inclusiv UAT) poate regla raportul între dividend și reinvestire, acceptând însă un impozit suplimentar de 16% la distribuire; regia are fluxul mai direct și mai puțin „taxat”, dar mult mai rigid normat prin OG 64/2001.

4. CADRUL LEGAL

Cadrul legal, care stă la baza inițierii demersului privind reorganizarea Regiei Autonome Administrația Zonei Libere Brăila în societate pe acțiuni, având unic acționar Municipiul Brăila se circumscrie atât în sfera normelor juridice cu caracter special, cât și general, evidențiindu-le pe cele relevante:

- prevederile art. IV alin. (1) și alin. (3) din Legea nr. 187/2023 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, potrivit căroră

„(1) În termen de 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, întreprinderile publice existente, prevăzute la art. 2 pct. 2 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum a fost modificată și completată prin prezenta lege, cu excepția celor prevăzute la art. 1 alin. (6) care desfășoară în principal activități economice, se pot reorganiza de către autoritățile publice tutelare competente prin divizarea activităților de serviciu public de cele comerciale. Activitățile comerciale divizate vor fi organizate în societăți pe acțiuni sau în societăți cu răspundere limitată, potrivit prevederilor prezentei legi.

...(3) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, autoritățile publice tutelare și consiliile de administrație ale întreprinderilor publice regii autonome vor aproba măsurile necesare pentru punerea în aplicare a dispozițiilor alin. (1), prevederile art. 59¹ aplicându-se în mod corespunzător”;

- prevederile O.U.G. nr. 30/1997 privind reorganizarea regiilor autonome, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căroră:

„Art. 1. (1) Regiile autonome organizate în temeiul Legii nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de autoritatea în coordonarea căreia își desfășoară activitatea, precum și cele înființate în temeiul Legii nr. 84/1992 privind regimul zonelor libere se reorganizează în conformitate cu prevederile prezentei ordonanțe de urgență...”;

- prevederile art. 3¹ alin. (1) și (2) din Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, modificată și completată prin Legea nr. 195/2019 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 56/2018 pentru completarea Legii nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, potrivit căroră:

„(1) Regiile autonome pot fi reorganizate ca societăți reglementate de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin hotărâre a Guvernului sau, după caz, prin hotărâre a consiliului local/hotărâre a consiliului județean sau prin hotărâre a Consiliului General al Municipiului București, având ca unic acționar/asociat statul român sau unitatea administrativ-teritorială.

(2) Dispozițiile de drept comun privind reorganizarea persoanei juridice rămân aplicabile”;

- prevederile art. 173 alin. (1) lit. a) coroborat cu alin. (2) lit. b); art. 173 alin. (1) lit. c) coroborat cu alin. (4) lit. a)-b) din O.U.G. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, respectiv „Consiliul județean îndeplinește următoarele categorii principale de atribuții:

a) atribuții privind înființarea, organizarea și funcționarea aparatului de specialitate al consiliului județean, ale instituțiilor publice de interes județean și ale societăților și regiilor autonome de interes județean”, în acest sens, „hotărăște înființarea sau reorganizarea de instituții, servicii publice, societăți și regii autonome, în condițiile legii”;

„...c) atribuții privind administrarea domeniului public și privat al județului...” în acest sens, „...hotărăște darea în administrare, concesionarea, închirierea sau darea în folosință gratuită a bunurilor proprietate publicăși privată a județului, după caz, precum și a serviciilor publice de interes județean, în condițiile legii”.

- prevederile Legii nr.31/1990 privind societățile (republicată), cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora:

„Art. 283 alin. (4) Societățile cu capital integral ori majoritar de stat pot funcționa cu orice număr de asociați.”;

- prevederile art. 136 alin. (4) din Constituția României, republicată, potrivit cărora „Bunurile proprietate publică sunt inalienabile. În condițiile legii organice, ele pot fi date în administrare regiilor autonome ori instituțiilor publice sau pot fi concesionate ori închiriate; de asemenea, ele pot fi date în folosință gratuită instituțiilor de utilitate publică”;

- prevederile art. 233, art. 236-243 Cod civil.

Totodată, activitatea Regiei Autonome „Administrația Zonei Libere Brăila” este guvernată de următoare acte normative cu caracter special, respectiv:

- Legea nr. 84/1992 privind regimul zonelor libere, cu modificările și completările ulterioare; - Hotărârea Guvernului nr. nr. 330/1994 privind înființarea Zonei Libere Brăila și a Regiei Autonome „Administrația Zonei Libere Brăila”, sub autoritatea Ministerului Transporturilor; - Hotărârea Guvernului nr. 1222/2003 privind trecerea bunurilor aflate în administrarea Regiei Autonome „Administrația Zonei Libere Brăila” din domeniul public al statului în domeniul public al Municipiului Brăila și trecerea Regiei Autonome „Administrația

Zonei Libere Brăila” de sub autoritatea Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului sub autoritatea Municipiului Brăila;

Hotărârea Guvernului nr. 1.998/2004 privind aprobarea Normelor metodologice pentru concesionarea bunurilor proprietate publică sau privată a statului ori a unităților administrativ teritoriale, precum și a activităților/serviciilor publice de interes național sau local aflate în administrarea zonelor libere;

- Hotărârea Guvernului nr. 1.669/2004 privind aprobarea Normelor metodologice pentru închirierea bunurilor proprietate publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, aflate în administrarea zonelor libere;

- alte reglementări juridice relevante în materia administrării activității zonelor libere, cu caracter fiscal, aplicabile în mod special zonelor libere.

5. ANALIZA NECESITĂȚII ȘI OPORTUNITĂȚII ORGANIZĂRII

Transformarea unei Regii Autonome Administrația Zonei Libere (RA AZL) într-o societate pe acțiuni (S.A.) poate reprezenta o schimbare instituțională cu efecte potențial negative asupra rolului public al zonei libere, prin deplasarea accentului de la interesul general către logica profitului. În loc să fie un instrument prioritar de dezvoltare locală și regională, zona liberă riscă să fie tratată predominant ca un activ comercial.

Din perspectivă economică, reorganizarea implică nu doar potențiale câștiguri de eficiență și transparență, ci și o serie de vulnerabilități: costuri semnificative de tranziție, creșterea presiunii pentru distribuirea de profit în detrimentul investițiilor pe termen lung și posibila diminuare a influenței autorității publice asupra orientării strategice. În plus, schimbarea formei de organizare poate genera incertitudini pentru bugetul local și pentru operatorii din zonă, prin modificarea regimului de guvernare, a politicii tarifare și a priorităților investiționale.

5.1. Analiza tehnică

Transformarea unei regii autonome în societate pe acțiuni (SA) atrage o serie de consecințe juridice importante, legate de statutul juridic, patrimoniul, contractele existente, regimul bugetar și responsabilitățile față de terț.

Schimbarea statutului juridic și a regimului de drept

Regia autonomă este o persoană juridică de drept public, înființată prin hotărâre a unui organ al administrației publice (guvern, consiliu local/județean), și funcționează în baza unui regulament de organizare și funcționare. Ea este reglementată de Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat și de Codul administrativ.

Societatea pe acțiuni este o persoană juridică de drept privat, constituită prin act constitutiv și înregistrată la Oficiul Național al Registrului Comerțului, în baza Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale. Prin transformare, regia își schimbă regimul juridic fundamental: de la drept public la drept privat.

Schimbarea regimului patrimonial

În regia autonomă, patrimoniul este format din bunuri care aparțin integral sau în majoritate domeniului public de interes național sau local, iar regia este proprietară asupra bunurilor din patrimoniul său. Înstrăinarea bunurilor imobile sau tranzacțiile în litigii de valoare mare necesită aprobarea autorității de resort (minister sau autoritate locală).

În societatea pe acțiuni, bunurile din patrimoniul societății sunt proprietatea acesteia, iar capitalul social este format din acțiuni. Transformarea presupune o operațiune de transmitere a activului și pasivului regiei la noua societate, în baza actului de înființare, iar bunurile devin proprietatea societății, nu mai aparțin direct domeniului public.

Preluarea drepturilor și obligațiilor

În procesul de transformare, noua societate preia integral drepturile și obligațiile regiei autonome, inclusiv:

- *Contractele de muncă existente (angajații trec automat la societate, fără întrerupere);*
- *Contractele comerciale, de concesiune, de închiriere, de prestări de servicii etc.;*
- *Avizele, autorizațiile, licențele și alte acte administrative;*
- *Litigiile în curs și obligațiile față de bugetul de stat/local.*

Această preluare se face în baza hotărârii de transformare și a actului constitutiv al societății, iar societatea devine parte în toate raporturile juridice anterioare.

Schimbarea regimului bugetar și financiar

Regia autonomă funcționează în baza unui buget propriu, dar este supusă controlului financiar al autorității publice înființătoare și are regim specific de contabilitate publică. Surplusul de venituri față de cheltuieli poate fi alocat pentru dezvoltare, investiții sau transferat la bugetul autorității înființătoare.

Societatea pe acțiuni are regim de contabilitate comercială, iar profitul este distribuit acționarilor (în acest caz, de obicei, autoritatea publică ca unic acționar) sau reinvestit. Ea este supusă normelor de governanță corporativă, raportare financiară și audit specific societăților comerciale.

Schimbarea structurii de conducere

Regia autonomă este condusă de un director (sau directorat) și un consiliu de administrație, ale cărui competențe și numire sunt stabilite de organul înființător (ex. consiliu local). Regimul de angajare și răspundere este de tip administrativ.

Societatea pe acțiuni are o structură corporatistă: adunarea generală a acționarilor, consiliul de administrație (sau directorat) și, eventual, un consiliu de supraveghere. Conducerea este aleasă și revocată de adunarea generală, iar răspunderea este de tip contractual și extracontractual, conform Codului civil și Legii societăților.

Consecințe pentru contractele de concesiune și bunurile de retur

În cazul unei regii care administrează o zonă liberă, transformarea în SA poate atrage consecințe specifice:

- Contractele de concesiune încheiate de regie sunt preluate de societate, dar regimul lor poate fi afectat de prevederile Codului administrativ privind durata maximă a concesiunii (49 de ani);
- Regimul bunurilor de retur la încetarea concesiunii poate deveni incert, deoarece legislația specifică zonelor libere și cea a Codului administrativ pot intra în conflict. Această incertitudine poate genera riscuri juridice (litigii cu concesionarii) și poate afecta stabilitatea investitorilor.

Formalități și publicitate juridică

Transformarea presupune o serie de formalități obligatorii:

- Hotărârea organului înființator (ex. consiliu local) privind transformarea regiei în SA;
- Elaborarea actului constitutiv al societății și a statutului;
- Înregistrarea societății la Oficiul Național al Registrului Comerțului și înregistrarea fiscală;
- Publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, a hotărârii de transformare și a actului constitutiv.

5.2. Analiza legală

Transformarea RA „Administrația Zonei Libere Brăila” într-o societate (SA/S.A.) care devine concesionar al terenurilor nu este oportună în prezent deoarece ar complica regimul juridic și financiar, fără să creeze resurse sustenabile pentru funcționarea noii societăți.

Motivul principal: blocajul pe redevență și lipsa surselor pentru funcționare

- După transformare, noua societate ar fi concesionar și ar încasa redevență din subconcesionare, dar art. 315¹ alin. (6) Cod administrativ permite utilizarea acestor sume numai pentru întreținere, reparații, modernizare și dezvoltarea bunurilor publice concesionate, nu pentru salarii sau cheltuieli curente.
- Cum veniturile actuale ale regiei provin aproape integral din concesionarea și închirierea terenurilor din zona liberă (circa 95% din venituri), iar aceste fluxuri ar fi practic „legate” de cheltuieli de capital asupra bunurilor publice, noua societate

nu ar avea o bază clară și predictibilă pentru acoperirea cheltuielilor de personal și de funcționare.

Alte riscuri care fac transformarea inoportună acum

- Legislația este nearmonizată și nu reglementează regimul bunurilor de retur după reorganizare și nici conversia clară a contractelor actuale de concesiune în subconcesiuni, ceea ce creează un risc major de litigii costisitoare.
- Procedura de subconcesionare devine mai birocratică: fiecare subconcesiune ar necesita studiu de oportunitate întocmit de societate și aprobat de concedent (CLM Brăila), ceea ce prelungește semnificativ durata dintre cererea investitorului și semnarea contractului.
- Apar structuri de guvernare suplimentare (Adunarea Generală a Acționarilor pe lângă CA și Directorat), cu riscul încetinerii deciziei operative într-un domeniu unde viteza de reacție la cererile investitorilor este critică.

Formulat sintetic, în condițiile actuale – cu venituri preponderent din concesiunea bunurilor publice, cu redevența „înghețată” pentru capital și cu legislație incompletă asupra bunurilor de retur și subconcesiunilor – transformarea RA în societate (SA/S.A.) ar crea un operator fragil financiar, supus unei birocrății mai mari și unor riscuri juridice ridicate, astfel încât nu este oportună în acest moment.

5.3. Analiza economică

Transformarea unei Regii Autonome Administrația Zonei Libere (RA AZL) într-o societate pe acțiuni (S.A.) poate reprezenta o schimbare instituțională cu efecte potențial negative asupra rolului public al zonei libere, prin deplasarea accentului de la interesul general către logica profitului. În loc să fie un instrument prioritar de dezvoltare locală și regională, zona liberă riscă să fie tratată predominant ca un activ comercial.

Motivația economică a reorganizării

Principala motivație este trecerea de la un regim bugetar/administrativ (regie autonomă) la un model de tip societate comercială, care funcționează după principii de eficiență economică și autonomie financiară. Regiile autonome sunt entități publice care depind de bugetul local/județean și au un management mai rigid, în timp ce o S.A. poate opera ca o firmă, cu obiective de profit, planuri de investiții și strategii de marketing pentru atragerea de operatori economici.

În contextul PNRR și al reformelor administrative, autoritățile locale și județene sunt îndemnate să transforme zonele libere în societăți comerciale pentru a le face mai

competitive, mai transparente și mai atractive pentru investitori străini și locali. Scopul este ca AZL să devină un „business” eficient, nu doar un aparat administrativ care gestionează terenuri și facilități vamale.

Avantaje economice și financiare

a) Atragerea de investiții și dezvoltarea zonei

Ca societate comercială, AZL poate:

- emite obligațiuni sau contracta credite pentru investiții în infrastructură (drumuri, utilități, clădiri logistice);
- încheia parteneriate public-private (PPP) pentru dezvoltarea de platforme industriale sau logistice;
- oferi condiții contractuale mai flexibile și transparente pentru operatorii economici care doresc să se instaleze în zonă.

Aceasta poate duce la creșterea numărului de firme în zonă, la majorarea locurilor de muncă și la consolidarea lanțurilor de valoare locale (logistică, producție, servicii).

b) Transparență și control financiar

O S.A. este supusă unor reglementări stricte de contabilitate și audit (rapoarte anuale, audit financiar, publicarea situațiilor financiare), ceea ce sporește transparența față de acționarul public (primăria/consiliul județean) și față de investitori. De asemenea, se pot introduce sisteme de remunerație bazate pe performanță pentru conducere, aliniind interesele managerilor la obiectivele economice ale societății.

Dezavantaje și riscuri economice

Costuri de tranziție și complexitate juridică

Reorganizarea implică costuri inițiale semnificative:

- evaluarea și reevaluarea patrimoniului (terenuri, clădiri, echipamente) pentru constituirea capitalului social;
- proceduri de înregistrare la Oficiul Registrului Comerțului, elaborarea actului constitutiv și a statutului;
- consultanță juridică, fiscală și de audit pentru asigurarea conformității cu Codul civil și legislația societăților comerciale.

În plus, procesul poate fi lung și complex, mai ales dacă există litigii privind proprietatea sau utilizarea terenurilor din zonă.

Veniturile principale devin practic „blocate” pentru investiții

- Regia își obține aproximativ 95% din venituri din concesionarea și închirierea terenurilor din zona liberă, bunuri aflate în domeniul public al municipiului Brăila, iar restul de circa 5% din închirierea unor spații de birouri proprii.
- După transformare, noua societate (concesionar) ar încasa redevențe din subconcesionare, dar, potrivit art. 315¹ alin. (6) Cod administrativ, aceste sume pot fi folosite exclusiv pentru întreținerea, repararea, modernizarea și dezvoltarea bunurilor publice concesionate, nu pentru cheltuieli de exploatare curentă; practic, singurele venituri „libere” pentru funcționare ar rămâne cele 5% din chirii spații private, clar insuficiente.

Costuri suplimentare și riscuri care erodează performanța economică

- Noua societate ar suporta atât redevența datorată concedentului (Primăria/CLM Brăila), cât și costurile birocratice suplimentare (studiu de oportunitate pentru fiecare subconcesiune, multiple aprobări), ceea ce crește cheltuielile și lungeste timpul de încasare a veniturilor, afectând fluxul de numerar.
- Cheltuielile cu întreținerea și modernizarea bunurilor publice nu ar mai putea fi recuperate prin amortizare, ceea ce înseamnă un efort financiar „în plus” față de situația actuală și un impact negativ asupra rezultatului contabil și asupra capacității de autofinanțare.

Ineficiențe de guvernare cu impact economic

- Prin trecerea la societate (SA), pe lângă consiliul de administrație și directorat, apare un organ suplimentar – Adunarea Generală a Acționarilor – care poate încetini luarea deciziilor operative (ex. aprobarea unor investiții, reacția la cererile investitorilor din zonă), cu efect negativ asupra competitivității și atractivității zonei libere.
- Încetinirea procesului decizional într-un domeniu unde rapiditatea în aprobarea subconcesiunilor și adaptarea ofertelor este esențială poate conduce la pierderea de oportunități de afaceri și la scăderea veniturilor pe termen mediu.

Presiunea de profit vs. rolul public

Ca S.A., AZL va fi obligată să genereze profit pentru acționarul public, ceea ce poate duce la:

- creșterea prețurilor la închirieri sau taxe, cu risc de scădere a competitivității față de alte zone libere sau parcuri industriale;

- *reducerea investițiilor în proiecte cu impact social sau de dezvoltare durabilă, dar cu rentabilitate redusă (ex: infrastructură ecologică, formare profesională).*

Există riscul ca AZL să devină prea orientată pe scurt termen (profit anual) și să negligeze rolul său strategic de dezvoltare economică regională.

Impact asupra bugetului local/județean

În regim de regie autonomă, AZL poate primi subvenții de la bugetul local/județean pentru investiții sau pentru acoperirea unor cheltuieli operaționale. După transformare în S.A., aceste subvenții vor trebui justificate ca „ajutoare de stat” și pot fi limitate de legislația UE, ceea ce poate reduce flexibilitatea bugetară a autorității publice.

Pe de altă parte, dacă S.A. devine profitabilă, poate genera venituri semnificative pentru bugetul acționarului (dividende, impozite pe profit, impozite pe salarii, TVA).

Impact asupra investitorilor și mediului de afaceri

Da, transformarea în societate pe acțiuni poate afecta negativ percepția investitorilor dacă nu este pregătită și comunicată corect, mai ales într-o zonă liberă unde predictibilitatea este esențială.

De ce poate fi percepută negativ

Incertitudine legislativă și contractuală: dacă nu este clar cum se vor aplica noile reguli (durata concesiunilor, regimul bunurilor de retur, taxe locale etc.), investitorii pot percepe un risc suplimentar și pot amâna sau reduce investițiile.

Teama de schimbare a „regimului de joc”: investitorii vin în zone libere pentru stabilitate și facilități; schimbarea formei juridice poate fi văzută ca un semnal că pot urma și alte schimbări (fiscale, tarify, condiții contractuale).

Risc de interferență politică: dacă mesajul public este că transformarea urmărește mai ales obiective politice sau de control, nu eficiență economică, încrederea investitorilor poate scădea

Concluzie economică

*În configurația actuală a veniturilor (95% din concesionarea bunurilor publice), coroborată cu restricția legală ca redevențele din subconcesiune să fie utilizate numai pentru bunurile publice și nu pentru cheltuieli de funcționare, transformarea RA în SA ar genera o societate cu: veniturile principale rigid afectate pentru investiții în infrastructura publică, baze insuficiente pentru acoperirea cheltuielilor curente, costuri birocratice și o guvernare mai mare și risc ridicat de dezechilibru financiar; în aceste condiții, transformarea **nu este oportună economic**.*

5.4. Analiza economico-financiară

Transformarea Regiei Autonome „Administrația Zonei Libere Brăila” în Societate Comercială nu este oportună din punct de vedere economico-financiar, pentru că actuala structură arată o poziție financiară solidă și un model sustenabil de finanțare a investițiilor, care ar fi puternic afectat de schimbarea regimului juridic.

Regia este profitabilă și eficientă în actualul cadru

- *Venituri totale 2024: 7.302.934 lei, cu un grad de realizare de 104,32% față de BVC, ceea ce indică o capacitate bună de generare a veniturilor în structura actuală.*
- *Cheltuieli totale: 5.133.761 lei (88,10% din cele programate), rezultând cheltuieli de 703 lei la 1.000 lei venituri, sub ținta de 832 lei – semn clar de control al costurilor.*
- *Profit brut: 2.169.173 lei, cu 995.327 lei peste nivelul planificat, iar marja brută din vânzări este de 31,89%, ușor peste nivelul anului precedent (31,75%), ceea ce confirmă o rentabilitate bună în actuala formă de regie.*

Poziție de lichiditate și risc financiar foarte favorabilă

- *Lichiditatea curentă este 11,94 (față de 12,84 în 2023) și lichiditatea imediată 11,89, valori foarte ridicate, care arată că datoriile curente sunt de peste 11 ori acoperite de activele curente – deci risc foarte scăzut de tensiuni de trezorerie.*
- *Regia nu înregistrează arierate (datorii restante) și își achită furnizorii, în medie, în 4,11 zile (față de 6,84 zile în 2023), ceea ce indică o poziție de plată foarte bună, greu de menținut dacă structura veniturilor ar fi blocată de regulile redevențelor și subconcesiunilor aplicabile unei societăți comerciale.*

Capacitate de autofinanțare a investițiilor în actualul model

- *În 2024 au fost planificate investiții de 2.900 mii lei, finanțate din amortizare (402 mii lei), repartizarea profitului (689 mii lei) și surse de investiții neconsumate din anii precedenți (5.755 mii lei); efectiv s-au realizat investiții de 1.848 mii lei (64%), exclusiv din surse proprii.*
- *Această capacitate de a finanța investiții din profit și amortizare, fără apel la îndatorare, ar fi serios afectată în scenariul în care redevențele din subconcesionare ar fi rigid destinate doar bunurilor publice, iar societatea*

comercială ar trebui să își acopere și salariile și alte cheltuieli de funcționare din surse mult mai limitate.

Structura costurilor de personal și a guvernanței

- Cheltuielile de personal (3.216.738 lei) reprezintă o componentă importantă a costurilor de exploatare, iar câștigul mediu brut lunar per salariat este de aproximativ 6.297 lei, cu respectarea constrângerilor OG 26/2013 și a legislației bugetare.
- Cheltuielile cu conducerea (contract de mandat, CA, comitete) sunt deja consistente (645.296 lei), iar trecerea la societate comercială, cu AGA și posibilă structură de guvernanță mai complexă, ar adăuga costuri și ar reduce eficiența fără o creștere garantată a veniturilor.

Concluzie economico-financiară negativă

Regia, în forma actuală, este profitabilă, lichidă, fără arierate și cu o bună capacitate de autofinanțare a investițiilor, în timp ce transformarea în Societate Comercială ar introduce:

- constrângeri suplimentare pe utilizarea veniturilor din redevențe,
- costuri de guvernanță mai mari,
- și riscul de a nu mai putea susține cheltuielile de funcționare și investițiile la același nivel.

Pe baza acestor indicatori, transformarea Regiei Autonome „Administrația Zonei Libere Brăila” în Societate Comercială este, în prezent, nejustificată și inoportună din punct de vedere economico-financiar

5.5. Analiza din punct de vedere al protecției mediului

Transformarea Regiei Autonome în Societate Comercială nu este oportună din punctul de vedere al protecției mediului deoarece slăbește garanțiile de administrare prudentă a bunurilor publice și mută decizia către o logică predominant comercială, pe un cadru legislativ neclar privind bunurile de retur și responsabilitatea pentru refacerea mediului.

De la administrare de serviciu public la presiune comercială pe terenuri

- Regia administrează zona liberă ca serviciu public, gestionând terenuri din domeniul public cu o finalitate de interes general, ceea ce permite autorității tutelare să integreze cerințele de protecție a mediului în decizia de utilizare a

terenurilor (amplasarea investițiilor, limitarea activităților poluante, controlul densității).

- Transformarea în Societate Comercială, care trăiește în principal din concesiuni/subconcesiuni, creează un stimulent puternic de a maximiza ocuparea și utilizarea economică a terenurilor, ceea ce poate conduce la autorizarea unor activități cu impact mai mare asupra mediului, cu o atenție mai redusă la efectele pe termen lung asupra solului, apei și infrastructurii de mediu.

Vid legislativ privind bunurile de retur și responsabilitatea de mediu

- Documentul arată că legislația actuală nu stabilește norme clare privind regimul bunurilor de retur după reorganizare și nici modul exact în care actualele concesiuni se transformă în subconcesiuni, generând riscul unor litigii majore.
- Acest vid normativ se reflectă și în zona ambientală: nu este clar cine va fi obligat, la încetarea subconcesiunilor, să suporte costurile de decontaminare, ecologizare sau refacere a terenurilor publice, ceea ce poate încuraja amânarea sau minimalizarea lucrărilor de protecție a mediului pentru a evita costuri suplimentare.

Presiune financiară ce poate sacrifica investițiile de mediu

- Sumele încasate ca redevență din subconcesiuni pot fi folosite numai pentru întreținerea, repararea, reabilitarea, modernizarea și/sau dezvoltarea bunurilor publice și nu pot fi recuperate prin amortizare, generând un efort financiar suplimentar pentru societate.
- Într-un cadru în care societatea comercială are și dificultăți în a-și acoperi cheltuielile curente, investițiile specifice de protecție a mediului (sisteme de colectare și tratare ape uzate, bariere de protecție, monitorizare de mediu) tind să fie percepute ca „costuri” dificil de susținut și pot fi menținute la un nivel minim, ceea ce fragilizează protecția mediului în zona liberă.

Concluzie

Combinarea: (i) schimbării centrului de greutate de la serviciu public la interes comercial, (ii) lipsei de reglementare clară asupra bunurilor de retur și responsabilității de refacere a terenurilor și (iii) presiunii financiare care descurajează investițiile de mediu face ca transformarea Regiei Autonome în Societate Comercială să fie inoportună din punctul de vedere al protecției mediului în condițiile legislative actuale.

5.6. Analiza de ordin social

Transformarea Regiei Autonome în Societate Comercială nu este oportună din punct de vedere social deoarece crește riscul de instabilitate pentru salariați și de afectare a rolului de serviciu public al zonei libere, fără a exista garanții că noua structură va dispune de resurse suficiente pentru a menține locurile de muncă și calitatea serviciilor oferite comunității.

Insecuritate asupra locurilor de muncă și a salariilor

- *Documentul arată că, în noul model, veniturile principale ale societății comerciale (redevențele din subconcesionare) pot fi folosite doar pentru întreținerea, repararea și modernizarea bunurilor publice și nu pot acoperi salariile și celelalte cheltuieli de funcționare, ceea ce ridică explicit întrebarea „din ce se vor achita salariile și celelalte cheltuieli de funcționare?”.*
- *Această limitare structurală creează un risc ridicat ca noua societate să fie nevoită să reducă personalul, să blocheze sau să diminueze salariile și să taie cheltuieli esențiale pentru condițiile de muncă, generând insecuritate socială pentru angajații actuali ai regiei.*

Slăbirea rolului de serviciu public în favoarea celui comercial

- *Regia administrează zona liberă ca serviciu public de interes local/național, contribuind la crearea de locuri de muncă și la dezvoltarea economică a comunității, ceea ce conferă un mandat social clar în raport cu mediul de afaceri și cu cetățenii.*
- *O societate comercială are ca obiectiv prioritar obținerea de profit din concesionări și servicii, astfel încât deciziile pot deveni mai puțin sensibile la efectele sociale locale (păstrarea locurilor de muncă, accesul la infrastructură, condițiile de muncă), accentul mutându-se de la interesul public la performanța financiară pe termen scurt.*

Birocrație sporită și timp mai lung de răspuns pentru investitori

- *Documentul subliniază că, în cazul unei societăți comerciale, fiecare subconcesionare va necesita un studiu de oportunitate întocmit de societate și aprobat de concedent (CLM), ceea ce crește birocrăția și prelungește perioada dintre cererea investitorului și semnarea contractului.*

- *Întârzierile și procedurile greoaie pot descuraja investitorii, reducând potențialul de creare de noi locuri de muncă în zonă și afectând indirect comunitatea locală care depinde de dinamica economică generată de zona liberă.*

Guvernanță mai greoaie, cu efecte sociale indirecte

- *Regia este condusă în prezent de un Consiliu de Administrație și de Directorat; în cazul transformării în societate, se adaugă un nou organ – Adunarea Generală a Acționarilor – ceea ce poate îngreuna luarea unor decizii operative.*
- *Deciziile lente privind investiții, reparații sau atragerea de noi operatori pot afecta calitatea infrastructurii și stabilitatea proiectelor din zonă, cu efect asupra locurilor de muncă, a veniturilor locale și, în final, asupra coeziunii sociale în comunitate.*

Concluzie socială

În condițiile în care noua Societate Comercială ar avea dificultăți structurale în a-și acoperi salariile și cheltuielile de funcționare, ar pierde caracterul pronunțat de serviciu public și ar funcționa cu o guvernanță mai greoaie și proceduri mai birocratice, transformarea Regiei Autonome în Societate Comercială este inoportună din punct de vedere social, crescând riscul de instabilitate pentru angajați și de diminuare a beneficiilor aduse comunității locale

Baza legală a reorganizării

Transformarea unei regii autonome în societate pe acțiuni se face în baza Legii nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, completată ulterior (de exemplu, prin OUG privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice). Potrivit acestor prevederi, regiile autonome pot fi reorganizate ca societăți pe acțiuni, prin hotărâre a Consiliului Local sau a Guvernului, în funcție de nivelul de administrare.

În cazul Regiei Autonome „Administrația Zonei Libere Brăila”, reorganizarea în societate pe acțiuni este luată în discuție ca urmare a noilor cerințe de guvernanță corporativă pentru întreprinderile publice, care vizează eficiența economică și transparența.

Impactul social al reorganizării

Analiza socială a reorganizării evaluează în primul rând efectele asupra personalului regiei și asupra relațiilor cu concesionarii.

- *Angajați și statutul juridic: Trecerea de la regie autonomă la societate pe acțiuni implică modificarea statutului juridic al unității, ceea ce poate afecta regimul de salarizare, carieră și protecția socială a angajaților. În studiu se analizează dacă se păstrează condițiile actuale de muncă sau dacă se introduc modificări în contractele individuale și colective.*
- *Concesionarii și contractele existente: Regia Administrația Zonei Libere are numeroase contracte de concesiune (de exemplu, în cazul Brăilei, peste 40 de contracte, unele pe 49 de ani). Reorganizarea în SA poate ridica probleme legate de durata maximă a concesiunilor prevăzută pentru societățile comerciale (max. 49 de ani) și de tratamentul bunurilor de retur la expirarea contractelor. Studiul trebuie să evalueze riscul de litigii cu concesionarii și să propună soluții pentru menținerea stabilității relațiilor comerciale.*
- *Comunitatea locală și dezvoltarea economică: Se analizează impactul asupra ocupării forței de muncă, a activității economice în zonă și a serviciilor publice oferite de regie (ex: administrarea zonei libere, promovarea investițiilor). Reorganizarea este justificată prin necesitatea creșterii eficienței și a atragerii de investiții, dar trebuie să fie echilibrată cu protecția interesului public local.*

Impactul asupra mediului

Deși Regia Autonomă „Administrația Zonei Libere” nu este o unitate cu impact direct de mediu ca o centrală sau o uzină, analiza de mediu se concentrează pe efectele indirecte ale activității sale și ale concesionarilor săi.

- *Activitatea concesionarilor: În zona liberă pot fi amplasate activități industriale, logistice sau de depozitare, care pot avea impact asupra solului, apei, aerului și biodiversității. Studiul de impact social și de mediu (ESIA sau EIA) trebuie să evalueze dacă aceste activități respectă legislația de mediu și dacă există riscuri de poluare sau degradare a mediului.*
- *Gestionarea terenurilor și a infrastructurii: Regia administrează terenuri publice și infrastructură în zona liberă; reorganizarea în SA poate influența modul de planificare, amenajare și utilizare a acestor terenuri. Se analizează dacă noua structură va asigura o gestionare durabilă a terenurilor, inclusiv protecția zonelor sensibile din punct de vedere ecologic.*
- *Conformitatea cu legislația de mediu: Studiul trebuie să verifice dacă reorganizarea și activitatea viitoare a societății pe acțiuni sunt compatibile cu:*

- *Legea nr. 17/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului,*
- *Legea nr. 215/2001 privind administrația publică locală,*
- *Normele de protecție a mediului și de gestionare a deșeurilor, poluării și riscurilor industriale;*

5.7. Care sunt principalele riscuri sociale ale reorganizării pentru angajați

Principalele riscuri sociale ale reorganizării unei Regii Autonome în societate pe acțiuni pentru angajați sunt legate de incertitudinea locului de muncă, modificarea condițiilor de muncă, pierderea unor beneficii și tensiuni în relațiile de muncă, dacă procesul nu este gestionat transparent și în conformitate cu Codul muncii.

Riscul de pierdere a locului de muncă

Cel mai vizibil risc este posibilitatea de concedieri, fie directe, fie prin neînnoirea contractelor sau prin reorganizarea posturilor.

- *Transformarea în societate pe acțiuni aduce o logică de eficiență economică și profit, care poate duce la reducerea numărului de posturi considerate „neesențiale” sau „supranumărate”.*
- *În cazul unor regii mari (cum este Administrația Zonei Libere Brăila), reorganizarea poate implica o restructurare a compartimentelor, care poate duce la eliminarea unor funcții sau la concentrarea atribuțiilor pe mai puține posturi.*
- *Dacă nu se aplică măsuri de protecție socială (ex: program de reîncadrare, formare profesională, acorduri cu sindicatele), riscul de șomaj pentru angajații afectați este semnificativ.*

Modificarea condițiilor de muncă

Reorganizarea poate duce la schimbări în contractele individuale de muncă, care pot fi percepute ca o degradare a condițiilor de muncă.

- *Salarizare și beneficii: Regiile autonome au adesea regimuri de salarizare specifice (în funcție de vechime, funcție, rezultate), iar trecerea la societate pe acțiuni poate duce la revizuirea acestor scheme, în sensul unei mai mari legături cu performanța și profitul.*
- *Programul de lucru și atribuțiile: Poate crește presiunea asupra angajaților prin extinderea atribuțiilor, modificarea programului de lucru sau introducerea unor indicatori de performanță mai stricți.*

- *Modificarea contractului individual de muncă: Orice modificare esențială a contractului (funcție, loc de muncă, salariu) trebuie făcută în condițiile Codului muncii, cu acordul angajatului sau prin procedură de reorganizare justificată.*

Pierderea unor beneficii specifice regiei

Angajații unei regii autonome pot beneficia de anumite avantaje care nu sunt obligatorii într-o societate comercială, iar reorganizarea poate pune sub semnul întrebării aceste beneficii.

- *Beneficii precum tichetele de masă, asigurarea de sănătate suplimentară, tichetele de vacanță, acorduri de pensie suplimentară sau alte facilități pot fi revizuite sau eliminate în numele reducerii costurilor.*
- *De asemenea, regimul de pensii și pensii suplimentare pentru personalul din regii autonome poate fi diferit de cel din societățile comerciale, iar trecerea la forma de SA poate duce la modificarea acestor regimuri.*

Influența asupra securității și sănătății în muncă

Reorganizarea poate afecta și condițiile de securitate și sănătate în muncă, mai ales dacă se modifică fluxurile de lucru sau se introduc noi echipamente/tehnologii.

- *Presiunea de eficiență poate duce la suprasolicitarea angajaților, la creșterea riscului de accidente de muncă sau de boli profesionale.*
- *Dacă nu se face o evaluare a riscurilor și nu se asigură instruirea corespunzătoare, angajații pot fi expuși la noi pericole în muncă.*

Tensiuni în relațiile de muncă și sindicale

Reorganizarea poate genera nemulțumiri, lipsă de încredere și chiar litigii dacă nu se consultă angajații și sindicatele.

- *Lipsa de transparență în comunicarea obiectivelor și etapelor reorganizării poate duce la răspândirea zvonurilor și la scăderea moralului.*
- *Dacă nu se respectă procedura de consultare a sindicatelor (în cazul modificărilor colective de condiții de muncă sau al concedierilor colective), există riscul de contestare în instanță și de sancțiuni.*

Riscuri pentru anumite categorii de angajați

Anumite categorii de personal sunt mai vulnerabile în procesul de reorganizare.

- *Persoanele în vârstă: Angajații aproape de vârsta de pensionare pot fi mai expuși la concedieri, deoarece costurile lor sunt mai mari (vechime, salarii mai mari).*

- *Personalul cu contracte pe perioadă determinată: Aceștia pot fi cei mai afectați, deoarece contractele lor pot fi pur și simplu neînnoite.*
- *Femeile și persoanele cu sarcini familiale: Dacă se modifică programul de lucru sau se elimină facilități pentru îngrijirea copilului, pot fi afectate în mod disproporționat*

5.8. Analiza investitorilor

Riscurile pentru investitori la reorganizarea unei Regii Autonome „Administrația Zonei Libere” în societate pe acțiuni sunt legate în principal de incertitudinea juridică, riscurile de guvernare corporativă, expunerea la decizii politice și la litigii, precum și la instabilitatea economică a societății rezultate.

Riscul de incertitudine juridică și de statut

O regie autonomă are un statut hibrid (întreprindere de stat, dar cu autonomie financiară), iar transformarea ei în societate pe acțiuni poate genera incertitudini juridice pentru investitori.

- *Dreptul de proprietate asupra activelor: Patrimoniul regiei (terenuri, clădiri, infrastructură) este proprietate publică; la transformarea în SA, se ridică întrebări despre claritatea dreptului de proprietate și despre riscul ca statul/localitatea să-și revendice anumite bunuri sau să impună restricții de utilizare.*
- *Contractele existente: Regia are adesea contracte de concesiune, închiriere sau parteneriat public-privat; investitorii pot fi afectați dacă aceste contracte sunt modificate, reziliate sau interpretate în mod restrictiv după reorganizare.*
- *Riscul de retrocedare sau de revizuire a actelor administrative: În zona liberă pot exista terenuri cu litigii de proprietate sau cu riscuri de retrocedare; investitorii în SA pot fi expuși indirect la aceste riscuri, dacă societatea deține sau administrează astfel de terenuri.*

Riscuri de guvernare corporativă și de control politic

Chiar dacă regia devine SA, statul sau autoritatea locală rămâne adesea acționar majoritar, ceea ce poate genera riscuri pentru investitorii minoritari.

- *Interese politice vs. interesul acționarilor: Deciziile privind strategia, investițiile, dividendele sau vânzarea de active pot fi influențate de considerente politice locale, nu doar economice, ceea ce poate afecta rentabilitatea și predictibilitatea pentru investitori.*

- *Slaba protecție a acționarilor minoritari: În societățile cu capital majoritar de stat/local, acționarii minoritari pot avea dificultăți în a exercita drepturile lor (ex: participare la AGA, acces la informații, contestarea deciziilor).*
- *Riscul de „expropriere de fapt”: Statul/localitatea poate impune prețuri modice pentru închirieri, taxe speciale sau condiții restrictive pentru utilizarea infrastructurii, ceea ce poate reduce profitabilitatea pentru investitori.*

Riscuri economice și financiare

Reorganizarea poate ascunde riscuri financiare care afectează direct valoarea investiției.

- *Patrimoniul subevaluat sau îndatorat: Capitalul social al SA rezultate din reorganizare este de obicei egal cu patrimoniul net al regiei; dacă acesta este subevaluat sau dacă există datorii ascunse (ex: obligații fiscale, litigii, garanții), investitorii pot prelua o societate cu riscuri financiare ascunse.*
- *Profitabilitatea incertă: Regiile autonome din zona liberă pot avea venituri instabile (dependentă de numărul de concesionari, de conjunctura economică, de taxe locale); investitorii pot fi expuși la volatilitatea veniturilor și la riscul de pierderi.*
- *Riscul de insolvență sau de restructurare ulterioară: Dacă SA nu devine profitabilă, statul/localitatea poate fi tentat să o restructureze din nou, să o vândă rapid sau să o lase în dificultate, ceea ce poate duce la pierderea investiției.*

Riscuri legate de angajați și de relațiile de muncă

Deși întrebarea se referă la riscurile pentru investitori, și nu pentru angajați, tensiunile sociale din reorganizare pot afecta indirect investitorii.

- *Instabilitatea operațională: Concedieri, greve sau conflictul cu sindicatele pot perturba activitatea societății (ex: administrarea zonei libere, serviciile pentru concesionari), ceea ce poate afecta veniturile și imaginea SA.*
- *Costuri suplimentare: Dacă reorganizarea duce la acorduri de compensație pentru angajați, programe de reîncadrare sau litigii în instanță, acestea pot crește cheltuielile societății și reduce profitul disponibil pentru dividende.*

Riscuri de mediu și de conformitate

Activitatea în zona liberă poate implica riscuri de mediu care se reflectă asupra valorii investiției.

- *Riscuri de poluare și de remediere: Dacă în zonă au existat activități industriale, există riscul de poluare a solului/apei; investitorii pot fi expuși la costuri de remediere sau la sancțiuni dacă societatea este considerată răspunzătoare.*
- *Nerespectarea legislației de mediu: Dacă concesionarii sau societatea însăși nu respectă normele de mediu, pot apărea amenzi, suspendări de activitate sau interdicții, care afectează veniturile și reputația.*

Riscuri de piață și de investitor

Pentru investitorii de portofoliu sau străini, există și riscuri specifice pieței românești.

- *Lichiditate redusă: Societățile rezultate din reorganizarea regiilor autonome sunt adesea necotate sau cu free-float redus, ceea ce face dificilă vânzarea acțiunilor și crește riscul de blocare a capitalului.*
- *Volatilitate și risc politic: Investițiile în companii de stat/localități sunt sensibile la schimbări de guvern, modificări legislative sau decizii administrative, ceea ce poate duce la scăderi bruște ale valorii acțiunilor.*

6. ANALIZA SWOT

Pe baza informațiilor despre AZL Brăila și a contextului general al transformării unei regii autonome în societate pe acțiuni, se poate construi o analiză SWOT a inoportunității reorganizării Regiei Autonome „Administrația Zonei Libere Brăila” în societate pe acțiuni.

Puncte tari

- *Menținerea stabilității contractuale: concesiunile existente (unele pe 49 de ani) rămân în același regim juridic, fără riscul reinterpretării duratei, clauzelor sau regimului bunurilor de retur.*
- *Evitarea litigiilor: neinițierea transformării evită valul de acțiuni în instanță din partea concesionarilor/investitorilor, care ar putea contesta modificarea cadrului juridic sau a duratei drepturilor lor.*
- *Păstrarea clarității rolului public: regia rămâne instrument al autorității locale pentru politica publică în zona liberă, nu entitate comercială orientată strict pe profit, ceea ce poate fi important într-o zonă cu rol strategic.*

Puncte slabe

- *Pierderea unor potențiale avantaje de guvernare corporativă (board profesionist, indicatori de performanță mai stricți, acces mai bun la finanțare) oferite de modelul SA și de regulile de tip OUG 109/2011.*
- *Imagine de „structură rigidă de drept public”: menținerea formei de regie poate fi percepută ca semn de conservatorism administrativ și poate limita apetitul unor investitori obișnuiți cu entități de tip companie.*
- *Flexibilitate mai redusă în restructurare și dezvoltare: procedurile administrative pot îngreuna diversificarea rapidă a serviciilor sau asocierea cu alți actori privați.*

Oportunități

- *Așteptarea unei clarificări legislative: menținerea formei actuale până la apariția unei legislații explicite pentru regii care administrează zone libere reduce riscul de interpretări divergente și de soluții judiciare imprevizibile.*
- *Posibilitatea unei transformări ulterioare mai bine pregătite: se poate realiza un studiu complet (juridic, economic, fiscal, social), cu consultarea investitorilor și a angajaților, astfel încât eventualul pas spre SA să fie credibil și acceptat.*

- *Folosirea timpului pentru consolidarea internă: regia își poate întări sistemele de management, raportare și guvernanță (ex. planuri de management, indicatori de performanță) chiar în cadrul actualului statut, ceea ce va ușura orice transformare ulterioară.*

Amenințări

- *Presiune politică sau administrativă pentru „alinie” la modelul SA, fără o pregătire suplimentară, ceea ce poate genera conflicte între autoritatea locală și conducerea regiei.*
- *Risc de marginalizare în competiția cu alte zone libere sau platforme logistice care deja funcționează ca societăți comerciale și pot reacționa mai rapid la cerințele pieței.*
- *Posibilă interpretare negativă de către o parte dintre investitori: decizia de a nu transforma poate fi percepută de unii ca lipsă de reformă sau de interes pentru modernizarea managementului, dacă nu este foarte bine explicată.*

7. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Argumentele principale împotriva reorganizării Regiei Autonome „Administrația Zonei Libere Brăila” (AZL) în societate pe acțiuni sunt legate de riscuri juridice, instabilitate contractuală și lipsa unei reglementări clare pentru specificul zonelor libere.

Incompatibilitatea cu durata contractelor de concesiune

AZL are încheiate contracte de concesiune cu operatori economici pe termen lung, unii având durata de 49 de ani, cu posibilitate de prelungire. Dacă regia se transformă în societate pe acțiuni, va fi supusă prevederilor Codului administrativ, care limitează concesiunea (și subconcesiunea) la maximum 49 de ani.

Această limitare ar putea duce la:

- Reducerea duratei contractelor existente, ceea ce ar fi văzut ca o modificare unilaterală a condițiilor;
- Retragerea sau refuzul de investiții din partea concesionarilor, care vor percepe această schimbare ca o instabilitate a cadrului juridic.

Lipsa unei reglementări clare privind bunurile de retur

În prezent, legislația specifică zonelor libere prevede că, la încetarea contractelor de concesiune, bunurile de retur revin concedentului, adică Regiei Autonome „Administrația Zonei Libere Brăila”. Ordonanța de urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ stabilește că bunurile de retur revin concedentului (Consiliul Local Municipal Brăila).

În cazul transformării în societate pe acțiuni, apar trei situații problematice:

- Concesionari care nu au început investițiile: nu au bunuri de retur, dar au plătit redevențe;
- Cei care sunt în curs de realizare a investițiilor: au cheltuit bani, dar nu au finalizat construcțiile;
- Cei care au finalizat investițiile: au bunuri de retur care ar trebui returnate, dar într-un cadru juridic incert.

Lipsa unei reglementări clare privind regimul bunurilor de retur în cazul societăților comerciale care administrează zone libere creează un risc juridic major.

Riscuri de litigii cu partenerii comerciali

Transformarea în societate pe acțiuni ar putea genera acțiuni în instanță din partea concesionarilor, care ar putea invoca:

- Modificarea unilaterală a condițiilor contractuale (prin reducerea duratei concesiunii);
- Lipsa de certitudine juridică privind regimul bunurilor de retur.

Aceste litigii ar genera:

- Costuri semnificative pentru AZL și pentru bugetul local;
- Incertitudine juridică și de imagine, care ar putea descuraja investitorii noi.

Inoportunitatea în contextul actual

Studiul subliniază că, în absența unei legi sau a unei ordonanțe de urgență care să reglementeze clar specificul regiilor care administrează zone libere în calitate de societăți comerciale, reorganizarea în societate pe acțiuni este inoportună.

Concluzii

- Din punct de vedere economic, veniturile principale (redevențele din subconcesiune) ar fi rigid afectate pentru lucrări la bunurile publice și nu ar putea finanța salariile și cheltuielile curente, ceea ce face modelul de societate comercială structural instabil financiar.
- Din punct de vedere social, există un risc ridicat de insecuritate pentru angajați (posibile reduceri de personal, presiune pe salarii) și de slăbire a rolului de serviciu public al administrației zonei libere, în favoarea unei logici pur comerciale.
- Din punct de vedere al protecției mediului, neclaritatea privind bunurile de retur și responsabilitatea pentru refacerea terenurilor, combinată cu presiunea de a maximiza subconcesiunile, poate duce la decizii care pun mediul pe plan secund.
- Legislația actuală (Cod administrativ art. 307 și 315¹, plus lipsa de norme privind bunurile de retur și transformarea concesiunilor în subconcesiuni) este nearmonizată și nu oferă garanții clare pentru gestionarea corectă a bunurilor publice și a riscurilor financiare și juridice.
- Transformarea ar aduce mai multe riscuri decât beneficii în stadiul actual;
- Societatea pe acțiuni s-ar afla în imposibilitatea desfășurării activității principale, respectiv concesionarea terenurilor din perimetrul zonei libere în vederea îndeplinirii obiectului de activitate, al atragerii de capital, crearea de locuri de muncă precum și pentru sporirea posibilităților de folosire a resurselor economiei locale și naționale;
- Imposibilitatea reorganizării regiei autonome în modalitatea indicată de art. IV alin. (3) din Legea nr. 187/2023, respectiv prin divizarea activităților de serviciu public de cele comerciale, în contextul în care Regia Autonomă „Administrația Zonei Libere Brăila” desfășoară în marea majoritate activități cu caracter public.
- Reorganizarea regiei ar produce disfuncționalități grave în activitatea și funcționarea societății, fără a beneficia de nici un avantaj față de actuala formă de organizare și de funcționare;

- *Reiterează faptul că, dispozițiile art. IV alin. (3) din Legea nr. 187/2023 nu sunt imperative apreciind că o atare reorganizare ar fi neoportună.*
- *Este necesară mai întâi clarificarea cadrului juridic pentru zonele libere, iar apoi se poate reevalua oportunitatea reorganizării.*
- *Este necesară evidențierea efectelor juridice, care s-ar genera prin reorganizare, sub aspectul situației juridice a contractelor încheiate anterior demersului și aflate în executare, a regimul juridic al terenului aflat în administrarea regiei, care prin reorganizare ar urma să reentre în patrimoniul Unității Administrativ-Teritoriale Municipiului Brăila, precum și a bunurilor de retur;*

Recomandări

- *Menținerea formei de Regie Autonomă pentru administrarea zonei libere, cu întărirea guvernanței și a transparenței, în locul unei transformări grăbite în Societate Comercială.*
- *Amânarea oricărei decizii de transformare până la:*
 - *clarificarea legislativă a regimului bunurilor de retur și a transformării concesiunilor în subconcesiuni,*
 - *adaptarea cadrului privind redevențele astfel încât societatea rezultată să poată acoperi sustenabil și cheltuielile de funcționare.*
- *Consolidarea rolului de serviciu public al administrației zonei libere și integrarea explicită a obiectivelor de protecție a mediului și de stabilitate socială în documentele de strategie și în mandatul de guvernanță al regiei*

Data: 30.12.2025

S.C. ANDRONIU CONSULTING S.R.L.

Expert Evaluator A.N.E.V.A.R.

ec. Iulian-Cosmin Androniu

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ

Clodiuș